

Суліменко Л.А., к.е.н.,
професор кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту
Житомирський національний агроекологічний університет

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

З розвитком інвестиційної діяльності, для прийняття ефективних управлінських рішень, зростає інтерес не лише до фінансової, а і до не фінансової інформації, зокрема про екологічні, соціальні аспекти діяльності об'єкта інвестицій, Тому важливе значення в зарубіжній практиці приділяється інтегрованій звітності.

Дослідженнями проблем формування інтегрованої звітності суб'єктів господарювання займалися зарубіжні і вітчизняні вчені, такі як: С. Адамс, Р. Дж. Екклз, С. Бобильов, О. Василик, В. Воробей, С. Голов, Т. Давидюк, В. Геєць, І. Глазиріна, І. Журовська, Р. Костирко О. Маліновська, Л. Мельник, І. Потравний, В. Сидорчук, І. Синякевич, О. Сморгочова, С. Мельник, В. Томчук, В. Трегобчук, П. Хомин та ін..

У своїх наукових дослідженнях Р. Дж. Екклз та М. П. Крзус обґрунтували нову тенденцію практики корпоративного звітування – складання єдиного інтегрованого звіту, основною причиною чого стала можливість надання користувачам інформації про фактори створення і руйнування вартості, що в результаті сприяє стійкому розвитку суспільства. На їх думку, складання інтегрованих звітів є пріоритетним напрямом розвитку бухгалтерської звітності, оскільки дозволяє одночасно забезпечити задоволення інформаційних потреб власників компаній, інвесторів, аудиторів і суспільства в цілому.

Як відомо, інформаційні ресурси підприємств використовуються як внутрішніми, так і зовнішніми користувачами інформації. Серед внутрішніх користувачів слід виділити наступних: власники, виконавчі органи управління, менеджери, спеціалісти, органи внутрішнього контролю та працівники підприємства. Вони виконують функції управління, контролю і безпосередньо зацікавлені в ефективній діяльності підприємства.

Зовнішніх користувачів можна поділити на дві групи: 1) користувачі інформації, які можуть бути безпосередньо зацікавлені в ефективній господарській діяльності підприємства, зокрема потенційні інвестори, яких цікавить інформація, яка б дозволила не тільки оцінити фінансовий стан підприємства, його спроможність здійснювати прибуткову діяльність та сплачувати дивіденди, а і визначити надійність можливих інвестиційних вкладень. Тому зростає інтерес до інформації про екологічні, соціальні аспекти діяльності об'єкта інвестицій; 2) до зовнішніх користувачів інформації належать і ті суб'єкти (науково-дослідні установи і навчальні заклади, аудитори, громадські організації, експерти. Представники органів державної влади), які мають інтерес не так до результатів діяльності підприємства, як їх більше цікавить інформація для потреб проведення наукових досліджень чи підготовки фахівців, щодо забезпечення раціонального природокористування, ведення еколого-безпечної господарської діяльності, дотримання соціальної відповідальності підприємством та вимог чинного законодавства.

Джерелом інформації, перш за все, є дані фінансової звітності. Її метою є надання повної, неупередженої та достовірної інформації про результати діяльності

підприємства. Проте з даних фінансової звітності недостатньо інформації про екологічний стан довкілля, про його економічні та соціальні досягнення, а також інформації для контролю за використанням фінансових, виробничих, кадрових, інтелектуальних, природних та соціальних ресурсів. Тому для задоволення постійних запитів різних користувачів в їх інформаційних потребах виникла потреба нової моделі інтегрованої звітності, як складової системи бухгалтерського обліку. Нормативне закріплення концепції інтегрованої звітності в обліку відбулося з виникненням ряду міжнародних організацій, які зайнялися її розвитком, розробкою не фінансових звітів та адаптували свої моделі для складання на їх основі інтегрованих звітів.

У вітчизняній практиці у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» разом з фінансовою звітністю та консолідованою фінансовою звітністю в порядку та строки, встановлені законом, подається Звіт про управління або Консолідований звіт про управління. Від подання звіту про управління звільняються лише мікропідприємства та малі підприємства. Середні підприємства мають право не відображати у звіті про управління не фінансову інформацію.

Наказом Міністерства фінансів № 982 було затверджено Методичні рекомендації зі складання звіту про управління. Звіт про управління та Консолідований звіт про управління підприємства оприлюднюються разом з річною фінансовою звітністю та аудиторським звітом на власній веб-сторінці або веб-сайті. Враховуючи розмір та вид діяльності підприємства, Звіт про управління включає як основні фінансові, так і не фінансові показники діяльності щодо певного підприємства, у тому числі інформацію екологічного та соціального характеру, з посиланням на відповідні показники річної фінансової звітності та пояснення окремих сум та показників. Основними складовими Звіту про управління є: організаційна структура та опис діяльності підприємства; результати діяльності; ліквідність та зобов'язання; екологічні аспекти; соціальні аспекти та кадрова політика; ризики; дослідження та інновації; фінансові інвестиції; перспективи розвитку; корпоративне управління. Така інформація є корисною для поточного та стратегічного управління підприємством, забезпечення його сталого розвитку.

Отже, розвиток інтегрованої звітності в Україні, як нової форми корпоративної звітності, дозволить забезпечити подальший сталий розвиток суспільства, його соціальну захищеність, мінімізувати негативний вплив на довкілля. Враховуючи зарубіжний досвід, в Україні, узаконено побудову нової моделі інтегрованої фінансової звітності, складовою якої є Звіт про управління або Консолідований звіт про управління. Така звітність важлива для підприємств, які становлять суспільний інтерес, дозволяє одночасно задовільнити потреби різних видів користувачів в інформації фінансового і не фінансового характеру, підвищити ефективність прийняття управлінських рішень.